

Sag. Den arbejdede nemlig paa den Maade, at der blev indkaldt Vidner, disse blev afhørt, og der kom et glimrende Materiale ud deraf. Det er den engelske Maade at arbejde paa.

En saadan Kommission er i denne Sag blevet nedsat i England, og med Hr. Formandens Tilladelse vil jeg oplæse nogle Ord af dens Udtalelse:

„Vi er alle af den Mening, at det vilde være ønskeligt, hvis der i det forenede Kongerige blev oprettet en Institution til Undersøgelse af, hvorledes Monopoler, Truster og Sammenslutninger virker, i Lighed med de Kommissioner og andre Domstole, der er oprettede hertil i de Forenede Stater og de britiske Kolonier, jfr. ovenfor. De Problemer, der bør tages under Overvejelse, forinden man kan drage en retfærdig Slutning i Spørgsmaalet om, hvorvidt den bestaaende Ordning faktisk har ført til Misbrug, der har skadet Samfundet, eller hvilken Form for Sikring eller Kontrol der vilde være mest praktisk til Forebyggelse af slige mulige Misbrug, er imidlertid af en saadan Natur, at en Kommission som den nærværende umuligt kan danne sig nogen endelig eller begrundet Mening om dem.“

Altsaa, denne Kommission, og vel at mærke en engelsk Kommission, anser sig overfor dette Spørgsmaal for inkompetent og siger, at skal man naa til Bunds, og skal der skabes en retfærdig Ordning i disse Spørgsmaal, maa der nedsættes en ny Kommission, der skal tilvejebringe det store Materiale, hvorpaa man alene kan bygge. Jeg vil ikke tale om en retfærdig Ordning, thi Behandlingen af de enkelte kommer det mig her mindre an paa, men en rationel Ordning, en Ordning, som altsaa naar det Resultat, som skulde naas, at Samfundet blev bedre tjent med det nye, end det var med det gamle, som skulde forsvinde.

Det rigtigste, man kunde have gjort under de forhaandenværende Forhold, var at henvise den hele Opgave til en Kommission. Det næstrigtigste, man kunde have gjort, var at spalte Lovforslaget i to, hvoraf et angik Monopoler, et andet Vareaager. Ingen af disse Dele har man gjort. Man har villet sluge Lovforslaget, som det var forelagt, om end ikke raat, saa i

hvert Fald med ganske uvæsentlige Ændringer, og det kunde vi, som i nogen Tid har beskæftiget os med dette Problem, jo ikke være med til. Vi maatte forelægge videregaaende Ændringer. Vi maatte forelægge Ændringer, som rettede i hvert Fald saa meget paa Lovforslaget, at det vanskeligt kunde gøre Skade, at det under Omstændigheder kunde være nyttigt, og at det under alle Omstændigheder kunde bruges.

Det, vi der havde Opmærksomheden henvendt paa, var først og fremmest at faa Lovens Genstand begrebsbestemt, saaledes at man klart vidste, hvad det er for Forretninger, Loven drejer sig om, saaledes at de, der er Indehavere af disse Forretninger, klart kunde se: det er os, Loven gælder, det er os, der maa rette os efter Loven. Dernæst gjaldt det om at faa Bestemmelser ind i Loven, der gav Tilsynsraadet saadanne Beføjelser, at det kunde paavise, hvilke Forretninger der skulde ind under Loven, og da naturligvis paavise det ganske udelukkende fra et sagligt Synspunkt. Hvordan man kommer til paa dette Tidspunkt at sætte Politikere ind i Undersøgelsen, ja, jeg vil ikke sige, jeg ikke forstaar det, for Politikere vil helst have deres Næse i alt i denne Verden, altsaa ogsaa i dette, naar de kan komme til det, men at man kan udforme et Lovforslag paa den Maade, at man sætter Politikere ind i Undersøgelsen paa dette Tidspunkt og saa kan tro, at man laver noget rationelt, det forstaar jeg meget vanskeligt.

Hvis ærede Medlemmer vil sige: vi sætter jo saa ofte Politikere ind i Undersøgelseskommissioner, saa er dette fuldkommen rigtigt. Men denne Kommission er noget mere end en Undersøgelseskommission, den er tillige en Domstol, i hvert Fald en Domstol i første Instans. Dens Domme kan appelleres til Ministeren, dens Domme kan underkendes af Ministeren, men en Underrettsdom, en Overrettsdom kan ogsaa underkendes af en overordnet Domstol. Denne Kommission er tillige en Domstol, som afgør: Du hører ind under Loven, Du der hører ikke ind under Loven. Af denne Grund er Politikeren i dette Forhold overhovedet en Uting. Han har en betydelig Indfly-